

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Stichting Openbaar Basisonderwijs Duin & Bollenstreek
Jan de Ridderstraat 24
2201 DN NOORDWIJK ZH

Stichting OBO Duin- en Bollenstreek	
Ingekomen d.d.	19 MAART 2014
Nummer	411
Origineel	OF
Kopie	nvl
Actie door	
Opmerking	

Datum 17 maart 2014

Betreft Aanbieding definitief rapport van bevindingen OKV

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

mw. A. Nass
Analist Po

T (088) 669 60 60
F (088) 669 60 50
a.nass@owinsp.nl

Onze referentie

4263711.06CA-C3

Uw referentie

Bijlage(n)

Definitief rapport van
bevindingen onderzoek naar
kwaliteitsverbetering

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het onderzoek naar kwaliteitsverbetering dat de inspectie in het kader van het traject van intensief toezicht heeft uitgevoerd op basisschool de Verrekijker op 23 januari 2014. De inspectie gaat ervan uit dat u de betreffende school en de medezeggenschapsraad direct na ontvangst op de hoogte stelt van dit rapport.

In uw e-mail van 13 maart heeft u aangegeven het eens te zijn met de inhoud van het conceptrapport en dat u het rapport z.s.m. gepubliceerd wilt hebben.

Met vriendelijke groet,

drs. R.K. Raktoe
Inspecteur van het onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

OBS De Verrekijker

Plaats : Katwijk Zh
BRIN nummer : 06CA|C3
Onderzoeksnummer : 272421
Datum onderzoek : 23 januari 2014
Datum vaststelling : 17 maart 2014

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	8
3	TOEZICHTARRANGEMENT	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 23 januari 2014 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op OBS De Verrekijker. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende. Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 28 februari 2012 stelde de inspectie tekortkomingen vast in het onderwijsleerproces en de naleving van wettelijke vereisten op OBS De Verrekijker. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 29 mei 2012. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zeer zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Voorts bleek dat de omstandigheden waaronder directie en team werken sociaal-emotioneel zwaar zijn, omdat zij met kinderen werken die niet in Nederland mogen blijven en niet weten wanneer ze moeten vertrekken. Om het onderwijstraject en de relatie met de leerling af te sluiten, wordt de directie heel kort voor de uitzetting van de leerling op de hoogte gesteld. Het vertrek van een leerling heeft een behoorlijke impact op de directie en het team.

Toezichthistorie

AZC De Verrekijker heeft na het kwaliteitsonderzoek van begin 2012 een plan van aanpak opgesteld. Mede op basis hiervan heeft de inspectie afspraken gemaakt over het voortgangstraject met het bevoegd gezag van de school. Deze afspraken zijn getoetst in een voortgangsgesprek dat in november 2012 plaatsvond. Uit dit gesprek kwam naar voren dat team en directie voortvarend aan de slag waren gegaan met de verbeteractiviteiten. De school heeft diverse procedures en formats ingevoerd. Er is geen uitspraak gedaan over de inhoudelijke kwaliteit van de stukken. In maart 2013 bleek, bij het tussentijds kwaliteitsonderzoek, dat directie en team een enorme verbetering hadden gemaakt. De voorwaarden voor de aansturing van de kwaliteitszorg, de leerlingenzorg en het onderwijsleerproces waren van voldoende kwaliteit. De eerste tekenen van een goede onderwijskwaliteit waren zichtbaar. De kwaliteit van het onderwijs was niet meer zeer zwak. Hoewel de kwaliteit van het onderwijs was verbeterd, waren er ook nog tekortkomingen op onderdelen. Om deze reden bleef de school onder intensief toezicht van de inspectie vallen.

Tijdens het voortgangsgesprek in november 2013 met het bestuur en de directie van de school bleek dat de school wederom vooruit was gegaan. De meeste afspraken, zoals vastgelegd in het toezichtplan, voldeden. De inspectie heeft ter afsluiting van het intensieve toezicht met het bestuur afgesproken om op 23 januari 2014 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (OKV) uit te voeren.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd, te weten: Onderwijskundig jaarverslag 2012-2013, Jaarplan 2013-2014, Uitkomsten quickscan (mei 2013), Uitkomsten vragenlijst Burgerschap leerlingen (juni 2013) en Uitkomsten vragenlijst leerkrachten (juni 2013).
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 0/1, 2,3, 4, 6/7 en 8.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleider over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren. Een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een

beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op wettelijke voorschriften waaraan de school niet voldeed tijdens het eerdere kwaliteitsonderzoek. Of de school nu wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.					•
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	(Nieuwkomers) De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde zijn gerelateerd aan de kerndoelen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.5	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.3	(SBO) De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.			•	
7.4	(SBO) De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzen.			•	
7.6	De school maakt beredeneerde afwegingen bij de doorstroom van leerlingen binnen de school.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.5	De school zoekt structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.				•
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

2.2

Beschouwing

Algemeen beeld

De inspectie komt tot de conclusie dat de kwaliteit van het onderwijs op de OBS De Verrekijker van voldoende niveau is. Alle normindicatoren en de voor het onderwijs aan nieuwkomers belangrijke indicatoren 7.3, 7.4 zijn voldoende. Dat 7.3 en 7.4 voldoende zijn, betekent dat voor alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief is vastgesteld en wordt gevolgd. Verder is het onderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Het onderwijs is van in- tot uitstroom gepland. Directie en team hebben de schoolontwikkeling slagvaardig opgepakt en kunnen met trots zeggen dat het onderwijs ingericht is voor de bijzondere leerlingen die zij hebben. De organisatie van het onderwijs,

inclusief alle randvoorwaarden voor het onderwijsleerproces, de begeleiding en de zorg, zijn opgezet en in werking gesteld. Waardering gaat ook uit naar het bestuur, dat maatregelen heeft getroffen om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Er is een nieuwe directeur aangesteld en het team is bijna volledig vervangen.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Toelichting

Opbrengsten

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt op dit moment nog niet of de leerresultaten van de leerlingen in lijn zijn met de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen. Zij beoordeelt derhalve niet of de leerlingen zich ontwikkelen conform hun mogelijkheden. Wel heeft de inspectie de ontwikkelingsperspectieven van een aantal leerlingen bestudeerd en lijkt met betrekking tot de ontwikkeling van deze leerlingen de uitspraak gerechtvaardigd dat zij zich ontwikkelen in overeenstemming met hun mogelijkheden. Gezien de beperktheid van de analyse kunnen echter geen stevige uitspraken worden gedaan. Hoewel OBS De Verrekijker een landelijk genormeerd instrument om de sociale competenties te meten afneemt, beoordeelt de inspectie het niveau van de sociale competenties niet (indicator 1.5). De toets is namelijk niet genormeerd voor de specifieke groep nieuwkomers.

Onderwijsleerproces is van voldoende kwaliteit

Het leerstofaanbod is ten opzichte van het onderzoek van februari 2012 verbeterd. OBS De Verrekijker gebruikt methoden die voldoen aan de kerndoelen. Taal en rekenen worden aan alle leerlingen tot en met het niveau van leerjaar 8 aangeboden. Deze leerlingen stromen uit naar het voortgezet onderwijs. De Verrekijker heeft ook een passend taalaanbod voor de leerlingen. Ten opzichte van februari 2012 is dit een belangrijke vooruitgang, want toen was het taalaanbod niet toegesneden op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Nu is er een stevig aanbod voor de woordenschatontwikkeling, spelling, technisch lezen en begrijpend lezen. Door etikettering van alle voorwerpen in de leeromgeving geven leraren een sterke impuls aan de woordenschatontwikkeling van leerlingen. Ook het aanbod om sociale competenties van leerlingen te ontwikkelen (indicator 2.5) is nu in orde. Leraren bevorderen de zelfstandigheid, de zelfredzaamheid en omgangsvormen van leerlingen. Het schoolklimaat is als 'goed' beoordeeld. Directie en leraren zorgen ervoor dat leerlingen elkaar accepteren en vriendelijk met elkaar omgaan. Dit is noodzakelijk, omdat de school leerlingen heeft, die qua taal en cultuur sterk van

elkaar verschillen. Daarnaast leven de leerlingen in onzekerheid ten aanzien van de mogelijkheid om in Nederland te mogen blijven. Leraren besteden extra aandacht aan de emotionele ontwikkeling en belangrijke gebeurtenissen in het leven van de leerlingen. Op de school heerst er een ontspannen sfeer, leraren stimuleren het zelfvertrouwen van leerlingen en tonen in gedrag en taalgebruik respect voor de leerlingen.

Het didactisch handelen is voldoende. Tijdens de bezochte lessen was duidelijk te zien dat leraren bij de vormgeving van het aanbod en bij de instructies uitgaan van het niveau van de leerlingen en de mate waarin zij aanspreekbaar zijn in het Nederlands. Het handelen van leraren is toegespitst om leerlingen zo snel mogelijk Nederlands te leren spreken, lezen en schrijven. Om dit doel te bereiken leggen leraren de lesstof op een boeiende wijze uit. Zij maken leerlingen duidelijk waar de les over gaat en doen dat op een prettige wijze. Hierdoor realiseren leraar en leerling een taakgerichte werksfeer en is de betrokkenheid van leerlingen hoog. De hoge betrokkenheid van leerlingen hangt nauw samen met hun leergierigheid. Leraren sluiten met hun didactisch handelen naadloos aan op de 'leerhonger' van leerlingen.

De afstemming op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen bij de instructie en bij de verwerking van de leerstof (indicatoren 6.2 en 6.3) zijn voldoende. De instructie en verwerking van het aanbod is voor elke leerling apart vastgelegd.

Leraren houden nadrukkelijk rekening met niveauverschillen tussen leerlingen. In het groepsplan is de afstemming van de instructie en de verwerking vastgelegd. Als toetsresultaten daartoe aanleiding geven worden leerlingen in een andere niveaugroep geplaatst. Het enige aandachtspunt is de afstemming van de onderwijstijd op de verschillen in ontwikkeling tussen leerlingen (indicator 6.4). Op OBS De Verrekijker hanteren leraren de onderwijstijd nog niet als middel om te differentiëren. Zo zijn er leerlingen die heel goed kunnen rekenen, maar een taalachterstand hebben. Bij deze leerlingen zou de leraar de onderwijstijd voor rekenen kunnen beperken ten behoeve van de taalontwikkeling. Deze vorm van differentiatie wordt nog niet toegepast.

De begeleiding en zorg zijn goed vooruit gegaan

In februari 2012 waren de begeleiding en zorg onvoldoende. Leraren volgden de ontwikkeling van leerlingen niet systematisch en er was geen administratie van de methodegebonden toetsen van taal en rekenen. Ook stelden leraren bij plaatsing van een leerling geen ontwikkelingsperspectief vast. De school had geen intern begeleider, de zorgstructuur was nog niet ontwikkeld en de planmatige zorg was onvoldoende. De begeleiding en zorg op OBS De

Verrekijker is ten opzichte van februari 2012 over de hele linie vooruit gegaan. Voor de begeleiding en zorg is er een samenhangend systeem om de prestaties van de leerlingen te volgen, inclusief een volgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Verder blijkt dat leraren resultaten van methodegebonden toetsen analyseren, conclusies trekken en de afstemming van het onderwijs op grond daarvan plannen. Ook is er vastgesteld ontwikkelingsperspectief voor elke leerling, dat om de tien weken wordt geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Op het gebied van de zorg gaat OBS De Verrekijker zorgvuldig en systematisch te werk. De school signaleert welke leerlingen extra zorg nodig hebben en brengt middels analyses de aard van de zorg in kaart. De bestudeerde handelingsplannen zijn concreet en worden regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Voor kinderen met traumatische ervaringen in het land van herkomst maakt de school gebruik van externe zorgfaciliteiten (orthopedagoog, psycholoog, maatschappelijk werker e.a.).

Kwaliteitszorg is voldoende

Directie en leraren hebben inzicht in de onderwijsbehoeften van hun leerlingen. De directie heeft een analyse van de kenmerken leerlingenpopulatie gemaakt en vastgelegd. Het onderwijs is op basis van de onderwijsbehoeften van de leerlingen ingericht. Een hele klus, want de leerlingen zijn ten aanzien van hun schoolcarrière zeer divers. Zo zijn er naast leerlingen die in het land van herkomst nooit naar school zijn gegaan ook kinderen die in het thuisland vanaf de kleuterleeftijd onderwijs hebben genoten. Indicator 9.1 is daarom als 'goed' beoordeeld. De evaluatie van de resultaten van leerlingen doet de school veelal op leerlingenniveau en daar waar mogelijk voor subgroepen. In het schooljaar 2012-2013 zijn de resultaten voor het eerst geëvalueerd. Leraren worden betrokken bij de opbrengstenevaluatie. De kwaliteit van onderwijsleerproces wordt geëvalueerd. De school heeft een landelijk genormeerd kwaliteitszorgsysteem ingevoerd om de kwaliteit van het onderwijsleerproces in kaart te brengen en op peil te houden. Al tijdens de vorige onderzoeken (tussentijds kwaliteitsonderzoek en het bestuursgesprek in 2013) was duidelijk dat de directie voldoende randvoorwaarden had gecreëerd voor het onderwijsleerproces. Dat is planmatig en systematisch gedaan. Het planmatig werken aan de verbeteractiviteiten (9.4) is als 'goed' beoordeeld. Zij hebben de organisatie van het onderwijs opgezet en de randvoorwaarden voor goed onderwijs ingevoerd. De ontwikkeling van het onderwijs is in concrete jaarplannen vastgelegd. De uitgevoerde activiteiten worden geëvalueerd. Zoals eerder gesteld is, zijn de directie en het grootste deel van het team bij begin van het verbetertraject in 2012 aangesteld. Naast teamvorming moest de kwaliteit van het onderwijs verbeterd worden. Dit was geen eenvoudige

opdracht voor de directeur. Nu kan geconcludeerd worden dat er op OBS De Verrekijker een veilig klimaat heerst. Leraren durven zich kwetsbaar op te stellen door hun eigen handelen te bespreken met directie en/of collega's. Alle afspraken op behoud en bevordering van de kwaliteit van het onderwijs zijn eenduidig vastgelegd en worden geëvalueerd. Over het geheel bezien is het kwaliteitszorgsysteem van de school cyclisch van aard en is een stevige basis voor kwalitatief goed onderwijs.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de OBS De Verrekijker het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

